

D ů v o d y: Nálezem osp-é v R. byl st-l uznán vinným přestupkem § 46 min. nař. z 28. dubna 1910 č. 81 ř. z., jehož se dopustil tím, že jel dne 28. července 1924 v Sch. automobilem tempem přesahujícím dovolenou rychlost 15 km za 1 hodinu, a byl odsouzen dle min. nař. z 30. září 1857 č. 198 ř. z. k pokutě 100 Kč a pro případ nedobytnosti k vězení 10 dnů. Nař. rozhodnutím nebylo odvolání z tohoto nálezu vyhověno, ježto jest zjištěna skutková povaha přestupku st-li za vinu kladeného.

Stížnost do rozhodnutí toho podanou neshledal nss důvodnou.

V daném případě měl žal. úřad ve spisech zprávu četnickou, že st-l jel 28. července »přímo šílenou« rychlostí a tudíž o mnoho větší než jest rychlost lehkého povozu. Tato zpráva poskytla úřadu dostatečný podklad pro úsudek, že st-l přípustnou rychlost překročil.

Jestliže právní řád určitým orgánům přikazuje určité funkce, nutno jest míti za to, že jim také přiznává způsobilost, t. j. zejména takové znalosti a zkušenosti, aby tyto funkce mohli plniti. Četnictvo jest orgánem veř. zprávy určeným k tomu, aby udržoval veř. pořádek a veř. bezpečnost (§ 1 zák. z 14. dubna 1920 č. 299 Sb.). Tato působnost vztahuje se beze vší pochyby i na veř. komunikace. Způsobilost posouditi rychlost lehkého rychlého povozu, resp. zdali nějaké vozidlo takovouto rychlost značně překročilo, nepřesahuje rámce oněch obecných znalostí a zkušeností, jaké právní řád u četnictva zřejmě předpokládá. — — —

Č. 5771.

V o j e n s k é v ě c i: * Promlčení nároku na doplatek peněžních požitků vojenských podle čl. VI. dodatku k rak. uh. služeb. knize K - 4 díl I. nepočíná dnem jejich splatnosti, byl-li oprávněný o svém nároku na požitky ony teprve později zpraven.

(Nález ze dne 12. června 1926 č. 15.278/25).

V ě c: Antonín P. v B. proti ministerstvu národní obrany stran služebních požitků.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

D ů v o d y: V podání z 26. března 1925 uvedl st-l, že sloužil v čsl. armádě v hodnosti a při žoldu aktivního rotmistra-důstojnického čeka-tele od 14. prosince 1918 do 31. října 1919, kdy byl přeložen do zálohy, a že se teprve 4. února 1925, kdy obdržel k vyplnění osobní výkaz a k němu připojený výpis z kmenového listu, dozvěděl, že byl jmenován podporučíkem v záloze osobním věstníkem mno z 30. prosince 1918 č. 5 s pořadím od 1. ledna 1919 a že o tomto jmenování ani dosud ještě vyrozuměn nebyl, i žádal, aby mno uznalo jeho nárok na veškeré tehdy platné požitky podporučíka od 1. ledna 1919 do 31. října 1919 a aby mu požitky ty, o jichž vyúčtování již 5. února 1925 intendanci 7. pěší divise marně žádal, dalo poukázati. Nař. rozhodnutím nevyhovělo mno této žádosti, poukávající na věcný věstník 1923 č. 53 čl. 466.

O stížnosti na toto rozhodnutí podané uvážil nss toto:

Výnosem uveřejněným v cit. věstníku upozornilo mno, že zůstal v platnosti, pokud se týče povinnosti náhrady neprávem přijatých požitků nebo lhůty promlčecí předpis čl. VI. doplňku k rak.-uh. služební

knize K-4 díl I (Gebühren-Vorschrift). Dle 1. odst. ustanovení toho jsou doplatky peněžních požitků, na něž má žadatel nárok, přípustny, jde-li o požitky, které nebyly odebrány vůbec nebo které byly přijaty jen z části, — ale jen potud, pokud od okamžiku, kdy nárok na požitky ony vznikl, neuplynuly v míru více než 2 roky a za války 3 roky.

St-1 namítá proti nař. rozhodnutí jednak, že se toto ustanovení jedná jen o doplatech požitků již stávajících, ale v čas nevyplacených, nevztahuje na jeho případ, kde se jedná o výplatu požitků, které ještě stanoveny, to jest likvidovány nebyly a tedy ještě neexistovaly, — jednak že promlčení mohlo pro něho počítí teprve okamžikem, kdy o svém jmenování podporučíkem zvěděl, tedy až 4. února 1925.

Námítka první není důvodná. Doplatkem požitků (Gebührennachtrag) ve smyslu cit. ustanovení čl. VI. nelze rozuměti jen nevyplacené či nedoplatené požitky již likvidované, nýbrž i požitky, které nebyly oprávněnému vyplaceny, ať zcela nebo z části, z důvodu kteréhokoli a tedy i z důvodu, že nebyly ještě příslušným orgánem likvidovány, neboť uvedená norma, čítajíc promlčecí lhůtu od okamžiku, kdy vznikl na požitky nárok, zahrnuje do promlčení všechny nároky, které již vznikly, tedy i nároky, které ještě nebyly voj. správou likvidovány. Názor stížnosti, že vojenské osobě, která byla na gážistu povýšena, vzniká nárok na gážu teprve jejím likvidováním, není správný, neboť podle ustanovení § 1 bod 5 téže služební knihy K - 4 díl I, která v r. 1919 byla ještě v platnosti, počíná pobírání (Bezug) gáže prvním dnem měsíce po jmenování gážisty. Podobně stanoví i § 1 bod 3 a 4 čsl. služebního předpisu o požitcích vojenských z r. 1922 (H - II - 1).

Ze svrchu uvedených slov čl. VI. podává se však důvodnost námítky druhé. Právě cit. předpis § 1 bod 5 služ. knihy K - 4 díl I. má dvojí stránku a dosah: jednak povinnost voj. správy, aby nové požitky osobě povýšené poukázala, jednak nárok této osoby, aby jí byly požitky od tohoto dne vyplaceny. Že pro voj. správu vznikla jmenováním st-le povinnost poukázati mu ode dne 1. ledna 1919 požitky podporučíka, je nepochybné. Než s této stránky čl. VI. věc nepojímá. Stanovíc, že promlčení počíná od okamžiku, kdy na nové požitky vznikl nárok, relevuje tím tato norma ohledně počátku promlčení lhůty druhou stránku cit. předpisu § 1 bod 5, totiž okamžik, kdy osobě oprávněné vznikl stíhatelný právní nárok na nové požitky čili okamžik, kdy pro stranu vzniklo oprávnění domáhati se výplaty požitku již splatného. Že tento okamžik nemůže nastati dříve, než byla strana vyrozuměna o svém povýšení a tím i o době, kdy nové její požitky stanou se splatnými, jest samozřejmo, — nehledě ani k třetímu odstavci cit. čl. VI, který lhůtu v odst. 1 uvedenou nazývá lhůtou promlčecí, tedy lhůtou, jejíž vznik jest podmíněn nečinností strany oprávněné.

Poněvadž žal. úřad nepřihlížel k tvrzením st-lovým, že o svém jmenování byl vyrozuměn teprve doručením výpisu ze kmenového listu dne 4. února 1925 a nezjišťoval správnost tvrzení těch, je z toho zřejmo, — což se ostatně podává i z odv. spisu, že vycházel z opačného právního názoru, totiž z názoru, že promlčecí lhůta dle čl. VI. počíná dnem objektivní splatnosti požitků a nikoli teprve dnem, kdy strana o splatnosti té byla vyrozuměna. Proto bylo nař. rozhodnutí zrušiti dle § 7 zák. o ss.